

Ερωτηματολόγιο για τον Γενικό Γραμματέα του υπουργείου εμπορίου

κ. Σ. Κοσμίδη για το περιοδικό "Τρόφιμα και Ποτά"

ΕΡΩΤ. Κατά πόσο η ασφάλιση της αστικής ευθύνης προϊόντων θα συμβάλει στην προσπάθεια για την προστασία του καταναλωτή και γενικότερα στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής ;

ΑΠΑΝΤ. Η ασφάλιση της αστικής ευθύνης προϊόντων συναντάται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Περιορίζει τις αντιδικίες μεταξύ των παραγωγών ή προμηθευτών και των καταναλωτών και διασφαλίζει την αποκατάσταση των συμφερόντων των τελευταίων.

Ο προμηθευτής ή ο παραγωγός δεσμεύεται απέναντι στην ασφαλιστική εταιρεία για υπεύθυνη αντιμετώπιση των ζημιών που υφίσταται ο καταναλωτής. Κατ' αυτόν τον τρόπο εδραιώνονται κανόνες συμπεριφοράς απέναντι στους καταναλωτές που λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντά τους.

ΕΡΩΤ. Τι σημαίνει για τους καταναλωτές η εφαρμογή της αντικειμενικής ευθύνης του παραγωγού για τα ελαττωματικά προϊόντα ;

ΑΠΑΝΤ. Όπως γνωρίζετε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ψηφιστεί μια σχετική οδηγία που καθιερώνει την αντικειμενική ευθύνη του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα.

Αυτό σημαίνει ότι ο παραγωγός ευθύνεται για κάθε ζημία που προκάλεσε το προϊόν του ανεξάρτητα αν αποδεικνύεται η υπαιτιότητά του. Με αυτόν τον τρόπο διευκολύνεται σημαντικά ο καταναλωτής στη δικαστική διεκδίκηση των συμφερόντων του, εφόσον σε διαφορετική περίπτωση θα έπρεπε να αποδείξει γεγονότα τα οποία εκτυλίσσονται στους χώρους των επιχειρήσεων δίχως να έχει ουσιαστικά πρόσβαση σε αυτούς. Από την άλλη υποχρεώνονται οι παραγωγοί να είναι ιδιαίτερα επιμελείς στην παραγωγή των προϊόντων τους ώστε αυτά να διατίθενται στην αγορά χωρίς ελαττώματα.

ΕΡΩΤ. Τι ισχύει ακριβώς για το θέμα αυτό, με βάση την κείμενη νομοθεσία, ποιος έχει την ευθύνη για ένα ελαττωματικό προϊόν, για παράδειγμα κάποιο τρόφιμο, που μπορεί να έχει σοβαρή επίπτωση στην υγεία του καταναλωτή ;

ΑΠΑΝΤ. Με τον νέο νόμο για την προστασία των καταναλωτών, του ν.2251/94, καθιερώνεται και στη χώρα μας η αντικειμενική ευθύνη του παραγωγού για τα ελαττωματικά προϊόντα. Ο παραγωγός ευθύνεται για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα του προϊόντος του. Ο καταναλωτής αρκεί συνεπώς να αποδείξει τη ζημία που προκλήθηκε από το προϊόν, δίχως να χρειάζεται κάποια επιπρόσθετη απόδειξη. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έχει ευθύνη και ο προμηθευτής, ο πωλητής του προϊόντος. Μπορεί το ελάττωμα να μην προκλήθηκε από τον παραγωγό, αλλά από τον προμηθευτή, όπως λ.χ. όταν δεν συντήρησε το προϊόν στις συνθήκες που έπρεπε ή το προμήθευσε μετά την ημερομηνία λήξης του. Σ' αυτές τις περιπτώσεις ο προμηθευτής, εκτός από τις αγορανομικές κυρώσεις που αντιμετωπίζει, είναι υπεύθυνος και απέναντι στο καταναλωτή για τη ζημία που του προκάλεσε.

ΕΡΩΤ. Ο έλεγχος στα τρόφιμα, όπως ασκείται σήμερα παρουσιάζει ορισμένα προβλήματα, που κυρίως προέρχονται από το γεγονός ότι εμπλέκονται σ' αυτόν πολλές υπηρεσίες. Τι σχεδιάζει το Υπουργείο Εμπορίου σ' αυτόν τον τομέα ;

ΑΠΑΝΤ. Η διαπίστωσή σας είναι πράγματι ορθή. Σήμερα οι αρμοδιότητες του ελέγχου είναι διασκορπισμένες σε διάφορα υπουργεία με αποτέλεσμα συχνά να δημιουργούνται προβλήματα συντονισμού, σύγχυση και κωλυσιεργίες. Ο Υπουργός Εμπορίου κ. Σημίτης ανέλαβε γι'αυτό μία πρωτοβουλία για την ενιαιοποίηση του ελέγχου ποιότητας στα τρόφιμα αλλά και σε άλλα προϊόντα. Ήδη, η Επιτροπή που συγκροτήθηκε υπό την Προεδρία μου για τη μελέτη του θέματος, καταθέτει εντός των ημερών τις προτάσεις της. Με την ολοκλήρωση αυτής της πρωτοβουλίας ο έλεγχος θα γίνει περισσότερο ευέλικτος, ταχύτερος, αποτελεσματικός και θα εξαπλώνεται σε όλα τα στάδια παραγωγής και κυκλοφορίας των αγαθών.

ΕΡΩΤ. Κατά την αποψη σας πώς θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου, ώστε αφενός μεν να ενημερωθούν για δικαιώματά τους οι καταναλωτές και αφετέρου να "πεισθούν" οι παραγωγοί και εισαγωγείς προϊόντων να τα ασφαλίζουν, ώστε να δημιουργούν "δίκτυ προστασίας" για περιπτώσεις υψηλών αποζημιώσεων που τυχόν θα πρέπει να καταβάλουν, για ελαττωματικό προϊόν ;

ΑΠΑΝΤ. Η Υπηρεσία Προστασίας και Ενημέρωσης Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου έχει αναλάβει ήδη συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την πληροφόρηση των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους. Έχει κυκλοφορήσει ένα φυλλάδιο για τα δικαιώματα του καταναλωτή, ενώ πρόκειται να εκδοθούν και να κυκλοφορήσουν σύντομα κι άλλα.

Με αφορμή το αποτέλεσμα διαφόρων ελέγχων στην αγορά, ενημερώνει τους καταναλωτές για τα δικαιώματά τους. Παράλληλα είναι σε εξέλιξη μία πρωτοβουλία του Υπουργείου για ενθάρρυνση της ίδρυσης Υπηρεσιών Ενημέρωσης των καταναλωτών στους δήμους.

Το Υπουργείο εμπορίου διενεργεί εξάλλου συνεχείς ελέγχους στην αγορά, επιβάλλει κυρώσεις όπου διαπιστώνονται παραβάσεις και πιστεύω και οι παραγωγοί συνειδητοποιούν την ανάγκη να προσανατολίσουν τις δραστηριότητές τους στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας των καταναλωτών.